

Motion till riksdagen 2020/21:2684

av **Maria Nilsson (L)**

Definiera det nationella intresset i relation till kommuner och regioner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vad det nationella intresset betyder i relation till kommuner och regioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de senaste åren har till exempel det kinesiska och ryska intresset blivit allt större för Sverige. Den så kallade icke-linjära hotbilden har ökat. De icke-linjära hoten handlar om säkerhetsstölder och säkerhetsintrång, otillbörliga påverkansoperationer, försök att styra den politiska processen. Det är framför allt två länder som den svenska säkerhetstjänsten varnar för, Ryssland och Kina. Det innebär även risker för så kallade hacker-attacker mot kommunala och regionala verksamheter. Påverkansoperationer som syftar till att sprida desinformation om viktiga händelser eller skapa förvirring bland medborgare.

Det finns även konkreta fall som visar på att utreda och definiera vad det nationella intresset betyder i relation till kommuner och regioner. De senaste åren har två uppmärksammade situationer i fråga om Karlshamn och Lysekils hamnar visat på behovet av förtydligade i beslutsprocessen mellan kommuner och staten i frågor som rör det nationella intresset.

För några år fick Lysekils kommun erbjudande från ett kinesiskt företag om att bygga Nordens största hamn i Lysekil. Längre var kommunen positivt inställda trots invändningar kring säkerhetsfrågor. I fråga om Karlshamn handlade det om rör som ska lagras i arbetet med den ryska gasledningen Nordstream 2. Rören har kallats ett hot mot rikets säkerhet och regeringen var länge emot att lagra de ryska rören i Karlshamns hamn. Till slut togs beslutet att rören ska lagras i Karlshamn i runt ett år innan de ska bli den ryska gasledningen Nordstream 2 på Östersjöns botten.

Under den så kallade svenska säkerhetspolitiska timeouten privatiserades flera hamnar.

Det var länge oklart vilka beslutsbefogenheten som regeringen hade i fråga om Karlshamns hamn. I Sverige är det kommunala självstyret långtgående med djupa historiska rötter. Båda exemplen ovan visar dock på tillfällen när det kommunala prioriteringar kan stå i motsats till säkerhetspolitiska prioriteringar som rör det nationella intresset.

Den försvars- och säkerhetspolitiska timeouten har också inneburit att det inte är klart definierat vad det svenska nationella intresset innebär, särskilt inte i relation till kommuner och regioner.

Maria Nilsson (L)